

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio IX. Utrùm intellectus creatus elevari possit ad videndum Deum
absque lumine gloriæ ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

producere speciem, aut cognitionem spiritualem per virtutem innatam naturalem: & accidens corporeum vitale, aut non vitale attingere productionem substantiæ per virtutem etiam innatam naturalem, sed elevatam.

183. Fundantur 6. & efficacius: Si in intellectu daretur huiusmodi facultas, sive potentia naturalis incompleta ad videndum Deum, pertineret ad ipsum Deum, ut Authorem naturæ illam complere ad effectum producendum, conferendo intellectui lumen, aut complementum aliud similiter connaturale, ut effectum produceret: sicut ad Providentiam Dei, ut est Author naturæ, spectat infundere animam rationalem in materia disposita supplendo naturalem defectum agentis naturalis, à quo disposita est: & similiter ad eundem spectaret, ut Authorem naturæ præparare principium naturale ex parte objecti ad videndum Deum, dato, quod ex parte intellectus creati daretur facultas naturalis completa in ratione potentia ad illum effectum, ut supra diximus; sed complementum illud à Deo, ut Authore naturæ conferri non potest, ut est manifestum; ergo &c.

184. Respondeo negando majorem: nam ad Deum ut Authorem naturæ solum spectat complere causam, aut principium, quando hoc in sua ratione ita perfectum est, ut in suo saltem genere dici possit causa naturalis, saltem partialis simpliciter: at verò intellectus creatus respectu Visionis Beatæ non est in ratione potentia causa, etiam partialis perfecta simpliciter; siquidem in ratione illa habet quidem potentiam naturalem, sed inchoatam, & incompletam; sicque dicitur causa naturalis secundum quid Visionis Beatæ, utpotè qui potius est instrumentum quoddam, ut supra diximus: Cum autem agens naturale disponens materiam sit causa adæquata, & completa, non solum producendo dispositiones in materia, sed etiam effectivè attingendo unionem, prout diximus in Physica, idè ad Deum ut Authorem naturæ spectat animam rationalem infundere in materiam sic dispositam. Hæc doctrinæ, & novitatis gratia diximus, ne eadem repetere cogeremur; oppositam enim sententiam jam alibi defendimus in Logica tract. 6. d. 4. à n. 146. quæ ibi videri potest, & hic apponenda, seu potius transcribenda erat. Plura alia fundamenta à P. Soar. cit. aliisque Recentioribus adduci solent contra præcedentem sententiam, quæ tamen cum nihilo plus habeant difficultatis, & efficacis, & faciliè ex hæcenus dictis solvi possunt, idè omitenda censuimus.

SECTIO IX.

Virum intellectus creatus elevari possit ad Deum videndum absque lumine gloriæ?

185.

Hæc præsens quaestio, quæ hic specialiter excitari solet de intellectu creato in ordine ad Visionem Beatam, in terminis magis communibus etiam alibi excitatur, eamque excitavimus in Phys. tract. 2. d. 6. n. 113. ubi inquisivimus: An potentia obedientialis se sola absque auxilio Dei intrinseco, & cum solo extrinseco possit efficere actus supernaturales? Et affirmativè resolvimus. De hoc etiam Dei concursu in ordine ad Notitiam, sive cognitionem supernaturalem, tam immediato, quam mediante

aliquo auxilio, sive intrinseco, sive extrinseco multa jam diximus in Logica tract. 6. d. 4. à num. 154. ex quibus locis satis constare poterat, quid in præsentia à nobis dicendum erat. Nè tamen quaestionem in hac Materia ad præcipuam omittamus, illamque aliundè emendicare cogatur Lector, quid in illa à nobis hic, & ex alibi jam dictis tenendum sit jam dicimus: Igitur:

Conclusio sit: Intellectus creatus potest divinitus elevari ad videndum Deum clarè absque lumine gloriæ habituali, aut qualitate aliqua supernaturali intrinsece inherente, & per solum concursum Dei extrinsece adjuvantis. Est, non solum probabilior, sed mihi omnino certa. Ita Scor. in 3. dist. 13. q. 4. §. Ad quartam, & dist. 14. q. 2. §. In prima. Palat. in 4. dist. 49. d. 1. art. 2. Durand. ibid. proposit. 7. Bacon. q. 1. Prolog. art. 3. §. Sequitur ergo. Aureol. Zabarel. Gabr. Argentin. in 4. dist. 49. q. 2. art. 1. Conclus. 1. Bassol. in 3. dist. 14. quest. 1. art. 1. §. Neutræ. Victoria 1. p. q. 12. art. 4. Zumel. ibid. d. 2. Conclus. 3. D. Antonin. 3. p. tit. 30. cap. 4. §. 1. Major. in 4. dist. 49. q. 4. §. Contra istam. Aragon. 2. 2. q. 23. art. 2. P. Molin. 1. p. q. 12. art. 5. d. 1. §. Contraria tamen. P. Valent. tom. 1. d. 1. q. 12. punct. 3. §. Nec tamen. P. Vasq. 1. p. d. 46. cap. 2. P. Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 16. num. 5. P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 5. sect. 4. à n. 66. P. Albertin. q. 1. Theolog. corol. 1. P. Gil. tom. 2. tract. 5. cap. 5. à n. 14. P. Arrub. d. 20. cap. 3. n. 9. P. Fasol. 1. p. q. 12. art. 5. dub. 12. P. Arriaga tom. 1. in 1. p. q. 7. sect. 5. n. 11. P. Herice tract. 4. d. 47. cap. 2. n. 8. P. Preposit. 1. p. q. 12. art. 5. dub. 2. P. Tanner. d. 2. q. 6. dub. 3. num. 12. P. Amicus tom. 1. d. 9. m. 246. P. Compton. tom. 1. d. 14. sect. 3. n. 3. P. Alarcon. tract. 1. d. 3. sect. 4. P. Morat. 1. p. q. 12. d. 12. P. Granad. hic d. 6. sect. 4. n. 19. estque nostrorum Scriptorum communi calculo confirmata sententia, ut ait P. Herice cit. & magis consentanea menti D. Thom. ut bene ostendit P. Arrub. cit. qui ex Durand. cit. addit hoc docuisse D. Thom. in 4. dist. 49. ut statim videbimus.

187. Probatur primò ex D. Thom. quest. 10. de verit. art. 11. ubi loquens de Omnipotentia Divina, concedit, quod Deus sicut Petrum fecit super aquas ambulare sine hoc, quod ei dorem agilitatis tribueret, ita potest mentem ad hoc perducere, ut Divina Essentia uniat in statu via modo illo, quo unitur sibi in patria sine hoc, quod à lumine gloriæ perfundatur. Idem expressè affirmat in 4. dist. 49. q. 2. art. 7. sibi: Potest miraculose fieri, quod divina virtute aliquis intellectus non habens, nisi dispositiones via, eleveretur ad videndum Deum per Essentiam: quo nihil expressius dici potest. Et propter hunc locum censet Durand. in 4. dist. 49. q. 2. num. 23. Sanctum Doctorem tenuisse hanc sententiam dicens: De possibili tenet Frater Thomas lib. 4. dist. 49. quod Beata visio potest communicari homini existenti in puris dispositionibus via, & ita non habenti lumen gloriæ. Idem in simili habet 2. 2. quest. 23. art. 2. & quest. 175. art. 3. ad 2.

188. Probatur secundò à priori, quia Deus se solo, & virtute suâ infinitâ potest efficere quidquid efficit, mediante causâ secundâ finitâ virtutis, nisi aliundè sequatur inconveniens; sed mediante lumine gloriæ finitâ virtutis elevat de facto intellectum creatum ad videndum Deum; ergo idem poterit efficere se solo, cum indè nullum sequatur inconveniens, ut ex solutione argumentorum patebit.

189. Probatur tertio: idè Deus peculiari, & majori suo concursu non posset supplere concursum luminis gloriæ, quia Visio Beata ab illo dependeret essentia-

essentialiter; sed talis dependentia fictitia est; si-
quidem actus vitalis, qualis est Visio Beata, so-
lum pendet essentialiter à principio vitali, quale
non est lumen gloriæ, sed sola potentia; ergo
&c.

190. Probatur quartò, quia non minùs potens est
Deus ad concurrendum effectivè cum nostro in-
tellectu ex parte objecti, quàm ad præstandum
concursum effectivum ex parte potentia; sed ex
parte objecti potest se ipso immediatè concurrere,
imò ita de facto concurrat effectivè supplendo
concursum speciei impressæ, ut supra diximus;
ergo etiam ex parte potentia; poterit se ipso con-
currere supplendo concursum effectivum luminis
gloriæ, cum non detur major ratio.

191. Probatur quintò à simili, quia Deus potest se
solo, & per auxilium, seu concursum suum in
actu primo efficere erga actus supernaturales elici-
tos in via id, quod efficit mediis habitibus super-
naturalibus; ergo etiam poterit se solo, & per au-
xilium suum extrinsecum erga Visionem Beatam
elicitam in patria efficere quicquid efficit medio
lumine gloriæ.

192. Probatur antecedens, consequentia enim col-
ligit à paritate rationis, quia adultus infidelis dis-
ponitur ad primam justificationem per actus super-
naturales fidei, spei, & contritionis priùs tem-
pore, quàm ei infundantur habitus fidei, & spei, &
priùs saltem naturā, quàm ei infundatur habitus
charitatis, ut constat ex Trid. Sess. 6. cap. 7. defi-
niente, habitus fidei, spei, & charitatis infundi in
prima justificatione hominis adulti; hanc autem
necessariò antecedit dispositio per actus superna-
turales proximè dictos; ergo prædicti actus ab ho-
mine eliciuntur absque habitibus supernaturalibus,
& per solum auxilium, seu concursum Dei extrinsecè
adjuvantis; ergo similiter elici poterit à Beato Vi-
sio Dei per solum ejus auxilium extrinsecè assi-
stentis.

193. Oppositum tenent communiter Thomistæ
Ferrar. 3. contr. gent. cap. 54. & ad 4. Scoti. Ca-
preol. in 4. dist. 49. art. 3. ad 4. Durand. Soncin. q.
4. Conclus. 2. ad 3. Aureol. Sor. q. 2. art. 4. S. Ca-
ietanus quidem Sylvest. in Constat. ad 1. p. q. 12. art.
5. Caiet. hic art. 5. ad 3. Durand. & ad 2. Scoti. Ban-
nez hic art. 5. dub. 3. Ripa. art. 1. dub. 1. cap. 1. con-
clus. 2. Navarret. contrav. 39. Ledesma. de Divin.
perfect. d. 8. art. 8. conclus. 2. Cabrer. 3. p. q. 9. art. 2.
d. 11. & alii: pro quibus:

194. Argues 1. D. Thom. q. 2. de Verit. art. 2. & q.
8. art. 3. ad 4. ibi: Per lumen gloriæ fit, ut intelle-
ctus uniatu divina Essentia, sicut forma intelligibili,
quod aliter fieri non potest. Idem dicit q. 10. art. 11. Et
2. 2. q. 175. art. 3. ad 2. ibi: Divina Essentia videri ab
intellectu creato non potest, nisi per lumen gloriæ; ergo
ex mente D. Thom. videtur affirmandum, non
posse Deum videri absque lumine gloriæ, etiam
de potentia absoluta ipsius Dei. Respondeo D.
Thom. locis hic citatis locutum fuisse de potentia
Dei, non absolutā, sed ordinariā, ut constat ex
locis à nobis supra citatis n. 187. in quibus nobis
cum consentit; neque enim fas est dicere pugnan-
tia tenuisse.

195. Argues 2. Impossibile est, intellectum ferri in
objectum, quin priùs constituatur in actu ad il-
lius cognitionem; sed intellectus nequit sic con-
stitui in actu ad videndum Deum absque lumine
gloriæ; siquidem intellectus non fit in actu ad vi-
dendum Deum, nisi quando fit proportionatus;
hoc autem habet per solum lumen gloriæ, aut qua-
litate aliam supernaturalem; ergo &c. Respon-

Tom. 1.

deo negando minorem; ad cujus probationem
dicimus, veram esse, si loquamur de potentia Dei
ordinaria, non verò de absoluta; sic enim pro-
portionari potest ad videndum Deum per auxi-
lium Dei extrinsecè adjuvantis.

Instabis: Intellectus creatus, neque divinitus ferri
potest in objectum naturale absq; lumine naturali;
& potentia, seu virtute similiter inditā à natura; ergo
neq; ferri poterit in Deum clarè visū absq; potentia,
seu virtute supernaturali; hæc autem tota est à lumi-
ne gloriæ, à quo tota virtus videndi Deum intelle-
ctui communicatur; ergo &c. Respondeo negando
minorem; neque enim virtus intellectus à solo lu-
mine est, sed etiam ab intellectu, prout supra di-
ctum est: quæ autem à lumine præstatur benè po-
test accommodatè suppleri per solum auxilium
Dei extrinsecum, ut probavimus.

Urgebis: Potentia non fit potens ad actum cog-
noscendi, nisi per virtutem, quam in se habet; sic
enim paries non fit albus, nisi per albedinem sibi
inhærentem; sed si non informetur lumine gloriæ,
aut qualitate aliqua supernaturali, non habebit in
se virtutem influendi in actum; ergo sine illis
non erit potens ad videndum Deum. Respondeo
potentiam non posse quidem fieri potentem ad
actum per virtutem, quam nullo modo in se ha-
bet, posse tamen per virtutem, quæ licet non sit
ei intrinsecè inhærens, est tamen intima, & ma-
ximè præsens, qualiter se habet Essentia divina
modo peculiari; & supernaturali concurrens cum
intellectu Beati.

Argues 3. Intellectus non potest exire in actum
secundum, quin priùs constituatur in actu primo;
hic enim ab illo supponitur; sed non potest sic
constitui in actu primo nisi per formam sibi in-
trinsecè inhærentem, qualis est solum lumen, aut
qualitas aliqua supernaturalis; sic enim constituuntur
omnes aliæ potentia; cognoscences, sive sensi-
tivæ, sive intellectivæ, utpotè quæ constituuntur
in actu primo per species emissas ab objectis, & in
se receptas potius, quàm per ipsa objecta im-
mediatè; ergo &c.

Resp. negando minorem; neque enim repugnat,
potentiam in ratione potentia; constitui in actu
primo, seu compleri per formam extrinsecè assi-
stentem, saltem de potentia absoluta; sicut de fa-
cto constituitur in actu primo ex parte objecti,
non per speciem impressam intrinsecè inhæren-
tem, sed per ipsam Dei Essentiam extrinsecè assi-
stentem. Undè ad insinuatam probationem con-
cedimus, omnes potentias cognoscitivas, saltem
naturæ corporeæ, constitui de facto in actu primo
per species emissas ab objectis, ex quo nihil con-
cluditur contra nos; siquidem illud complemen-
tum solum est ex parte objecti; non autem ex par-
te potentia; de quo est sermo.

Accedit, quia complementum ex parte objecti
potest, imò de facto fit per ipsummet objectum,
ut patet, quando Angelus, & anima separata se
cognoscunt; ergo etiam complementum ex parte
potentia; poterit fieri per aliquid extrinsecè assi-
stens. Undè prædicta probatio potest sic in Adver-
sarios retorqueri. Potentia ex parte objecti po-
test, imò de facto constituitur in actu primo per
formam extrinsecè assistentem; ergo etiam ei non
repugnabit sic constitui in ratione potentia; saltem
de potentia absoluta.

Instabis: Assistentia Dei extrinsecè adjuvantis
nihil antecederet ponit in intellectu præter ha-
bitudinem quandam ad Deum in ratione princi-
pii supernaturalis extrinseci concurrentem; sed

K 2

hujusmodi

huiusmodi habitudo non habet vim constituendi intellectum in actu primo; ergo &c. Respondeo verum quidem esse, habitudinem illam, sive relationem ad Deum extrinsecè adjuvantem non constituere potentiam in actu primo; per illam tamen à nobis intelligi virtutem divinam applicatam in actu primo ad concurrendum cum intellectu suppleto defectum luminis gloriæ. Unde solum constituitur potentia in actu primo per subordinationem ad assistentiam Dei parati in tali tempore, & talibus circumstantiis concurrere majori auxilio cum nostro intellectu: & hoc modo dicitur elevari in actu primo; intelligitur autem de facto ita elevari per habitudinem illam jam explicatam.

202. Urgebis: Ad hoc, ut dicamus, Deum in hoc potius determinato instanti, quàm in alio antecedente, concurrere cum intellectu Petri v. g. in actu primo ad sui Visionem, debet in intellectu ipsius Petri dari aliquid antecedens de novo ad eliciendam visionem, quod antea non dabatur, per quod dicatur constitui in actu primo; sed hoc antecedens non est assistentia Dei intima, & extrinseca; siquidem hæc, non de novo, sed ab æterno dabatur, non solum respectu intellectus Petri, sed omnium creaturarum; ergo necessarium erit lumen gloriæ, aut qualitas alia supernaturalis.

203. Respondeo ad hoc, ut intelligamus, Deum in hoc potius instanti elevari intellectum in actu primo, quàm in alio antecedente, aut subsequente, non esse necessariam entitatem aliquam potentie superadditam, eique intrinsicam antecedenter ad actum eliciendum, ut argumentum intendit, sed satis esse divinum Decretum de concurrendo cum tali potentia in tali instanti determinato, & in talibus circumstantiis; adveniente enim tali tempore, & circumstantiis, per applicationem Omnipotentie Divinæ infallibiliter exit potentia in suum actum secundum, quod est signum, ipsam supponi constitutam in actu primo per subordinationem ad prædictum Decretum.

204. Argues 4. Productio Visionis Beatæ supponit Essentiam Dei intellectui creato unitam in ratione formæ intelligibilis, aut per se ipsam immediatè; aut per speciem sui impressam, ut est aliquorum sententia probabilis; sed Essentia Divina sive per se immediatè, sive mediante specie, non potest sic uniri intellectui nisi disposito, & proportionato; non autem disponitur, neque proportionatur, nisi per lumen gloriæ, aut per qualitatem intrinsecè inhaerentem; ergo &c. Respondeo negando minorem, quoad secundam partem: Unio enim Essentiae cum intellectu creato, quocumque modo ei uniatur, illum sufficienter dispositum, & proportionatum invenit per solum auxilium Dei extrinsecè applicatum, prout jam diximus.

205. Argues 5. Visio Beata, cum sit essentialiter actus vitalis supernaturalis, necessariò supponit principium vitale supernaturale; sed hoc est ipse intellectus simul cum lumine gloriæ, aut qualitate supernaturali intrinsecè inhaerente, ut ratione intellectus sit vitalis, ratione autem luminis sit supernaturalis; ergo &c. Respondeo negando minorem; potentia enim sufficienter constituitur in ratione principii vitalis supernaturalis per supernaturalem elevationem in actu primo, quæ æquè fieri potest per assistentiam Dei concurrentis in ratione potentie, atque per lumen gloriæ intrinsecè inhaerens: sicut elevatio ex parte objecti optime fit per Essentiam extrinsecè assistentem, cum

tamen fieri possit per se loquendo per speciem impressam intrinsecè inhaerentem, prout supra, & jam alibi diximus.

Argues 6. Non potest Deus solo efficere, ut homo mereatur præmium, aut laudem per actionem à solo Deo elicitam; ergo licet possit se solo efficere Visionem Beatam absque lumine gloriæ, non tamen poterit prout sic præstare, ut homo per illam dicatur Deum videre. Respondeo negando consequentiam; diversa ratio est, quia in primo eventu homo per actionem à solo Deo egressam nihil operatur, ideoque nihil meretur: at, verò quando Deus hominem juvaret per auxilium extrinsecum absque lumine gloriæ ad sui visionem, adhuc intellectus ipsius hominis illam produceret, & ad illam vitaliter concurreret, ut supponimus, sicque per illam diceretur Deum videre. Si tamen à solo Deo egrederetur, ipso intellectu non concurrente (in quo sensu non procedit questio,) tunc non diceretur homo videns Deum, prout supra, & alibi jam diximus.

Argues 7. Nostra anima, ut est valde probabilis Philosophorum sententia, immediatè cum intellectu influit in quamcumque intellectionem; & tamen Deus non potest concursum intellectus ita supplere, ut anima influat, ipso intellectu non influente; ergo neque sic poterit efficere, ut intellectus influat in Visionem Beatam, lumine non influente. Respondeo data majori, & minori, contrarium enim diximus in Logica tr. 3. d. 1. an. 101. negando consequentiam; diversa ratio est, quia anima, & intellectus, prout sic sunt duo principia vitalia subordinata essentialiter, quæ unum totale constituunt respectu ejusdem actus vitalis; Deus autem non potest supplere concursum aliquem vitalem vitaliter, ut patet ex alibi dictis: potest tamen supplere effectivum non vitale, qualiter concurrunt lumen gloriæ ad Visionem Beatam.

Argues 8. Facta suppositione, quod lumen gloriæ poneretur intime indistans ab intellectu, illi tamen non inhaereret, sed existeret per se, non posset prout sic elevari intellectum ad productionem Visionis Beatæ; ergo neque sic poterit elevari Omnipotentia extrinsecus assistens. Respondeo primò cum P. Ripal. lib. 2. d. 34. sect. 3. n. 21. & 22. negando antecedens: nam accidentia Eucharistica connaturaliter operantur, licet sint extra subiectum. Item habitus fidei, quin inhaereat in speciebus naturalibus, illas elevat, ut concurrant ad actum fidei.

Respondeo secundò, dato antecedente, negando consequentiam; diversa ratio est, quia Omnipotentia Divina, cum sit substantia per se existens, non requiritur, ut inhaereat ad præstandum aliquem effectum; maxime tamen requiritur in accidente, quale est lumen gloriæ, quod ut accidens postulat inhaerere subiecto, ut in illo præstet suum effectum. Neque exempla adducta à P. Ripal. aliquid efficiunt; siquidem accidentia Eucharistica nullum effectum formalem præstant in subiecto extra quod sunt: habitus verò fidei, licet elevet species extrinsecè, inhaeret tamen suo subiecto proportionato.

Argues 9. Aqua, neque divinitus potest calefacere sine calore sibi intrinsecè inhaerente; ergo neque intellectus producere Visionem Dei sine principio intrinsecè illum complente in ratione potentie producentis. Respondeo negando antecedens: licet enim non sic possit naturaliter calefacere, cum totam activitatem prout sic ad calefaciendum habeat à calore: potest tamen divinitus calefa-

calefacere non per calorem sibi inhaerentem, sed per potentiam obedientialem completam ad calefaciendum per Omnipotentiam assistentem, & elevantem, ex quo potius confirmatur, quam infirmatur praesens doctrina.

Argues 10. Intellectus constitutus in actu primo ad videndum Deum subit realem quandam denominationem, quam antea non habebat, nempe potentis Deum videre; sed talis denominatio nequit intelligi per solam applicationem Omnipotentiae ad intellectum; siquidem per illam non fit in intellectu nova aliqua mutatio; ergo ad hanc requiritur qualitas aliqua in intellectu intrinsece recepta. Respondeo negando minorem; nam aqua baptismalis à non potente redditur absolute potens in actu primo producere gratiam per solam assistentiam Omnipotentiae extrinsece elevantis, quin ad talem denominationem detur aliqua realis mutatio.

Instabis: Omni decreto Dei libero debet respondere ad extra aliqua mutatio physica; sed Visio Beata supponit in Deo decretum de addendo complemento intellectui ad illius productionem; ergo tale complementum fiet per aliquid intrinsecum, per quod in ipso intellectu fiat talis mutatio. Respondeo negando majorem, ut patet in ipsa aqua baptismali, quae antecederet ad productionem gratiae nullam subit realem mutationem ex vi decreti.

Quaes tamen hic: Utrum praedicta elevatio ex parte potentiae connaturalius fiat per lumen gloriae, aut qualitatem intrinsece inhaerentem, quam per auxilium extrinsece applicatum? Affirmative. Patet ex supra, & alibi jam dictis, & ita fieri de facto dicimus, concurrente Deo de potentia ordinaria, quod non obest, quominus aliter fieri possit de potentia absoluta, de qua solum procedit quaestio.

DISPUTATIO IV. De multiplici perfectione Visionis Beatae.

SECTIO I.

De perfectione Visionis Beatae, prout est apprehensiva Dei.

SUPPONO cum *P. Molin. 1. p. q. 12. art. 8. d. 6. dub. 2. Zumel. ibid. art. 7. q. 2. P. Gil. tom. 2. tract. 8. cap. 1. n. 3. & 6. & aliis communiter*, Visioni Beatae creatae, verè, & proprie competere rationem apprehensionis intellectivae, sive talis ratio à ratione iudicii re ipsa distincta sit, sive solum virtute, de quo infra. Probatur primò, quia Visioni Beatae verè, & proprie convenit ratio notitiae facialis, seu intuitivae divinitatis, ut patet ex supra dictis; sed intuitio per se formaliter reperitur in sola apprehensione, ut ex veriori sententia suppono; ergo &c.

Probatur secundò, quia Visio Beata est verum, & proprium iudicium eorum, quae videntur in Deo, prout infra latius explicabimus;

sed iudicium involvit, aut certè praesupponit apprehensionem; ergo &c. Hoc supposito.

Difficultas 1. Utrum Visio Beata sit cognitio definitiva, & quidditativa Dei? Affirmative. Ita *D. Thom. q. 8. de Verit. art. 1. ad 8. & in 4. dist. 49. q. 2. art. 3. ad 5. Ferrar. 3. contr. gent. cap. 56. §. Ad ult. Abul. in Matth. 5. q. 22. & omnes asserentes videri à Beatis quid sit Deus, ut Henric. in sum. art. 24. q. 1. Hervae. quodlib. 6. q. 3. P. Soar. in Met. d. 30. sect. 12. n. 4. & lib. 2. de Attrib. cap. 18. n. 4. & tom. 1. in 3. p. d. 27. sect. 5. §. Primus modus. P. Vasq. 1. p. d. 134. cap. 3. n. 6. & 7. P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 3. sect. 7. conclus. 2. & alii apud illos.*

Probatur primò, quia cognitio quidditativa, & definitiva alicujus objecti, ut ex dictis in Philosophia patet, est illa, quae attingit omnia praedicata essentialia talis objecti; sed Visio Beata attingit omnia praedicata essentialia Dei; siquidem Beati vident Deum sicuti Deus est in sua Essentia; ergo talis visio est quidditativa, & definitiva ipsius Dei.

Probatur secundò, idè Visio Beata non esset definitiva, & quidditativa Dei, quia sequeretur, talem visionem esse etiam comprehensivam Dei; sed non ita esset; siquidem cognitio quidditativa, & comprehensiva (ut alibi diximus) in eo distinguuntur, quod haec adequetur objecto, illud percipiendò distinctè, quantum ex se cognoscibile est, usque ad ultimam differentiam; illa verò solum clarè attingat illius quidditatem, & partes essentielles, licet non omnes omninò distinguat; qualis est cognitio hominis per animal rationale, quae est illius quidditativa, licet per illam non percipiantur distinctè in homine omnes illius gradus essentielles intermedi; ergo cum per Visionem Beatam attingantur in Deo omnes illius perfectiones essentielles, non tamen omnes omninò distinguantur, indè est, quod talis cognitio sit quidditativa, non verò comprehensiva Dei.

Confirmatur primò, quia probabile est, non solum Angelos, sed etiam nos in hac vita, posse naturaliter cognoscere aliquo modo, quid sit Deus, sive quidditatem Dei; ut probat *P. Soar. in Met. d. 30. sect. 12. n. 6.* & tamen per nullam virtutem possumus Deum comprehendere; ergo stare potest cognitio quidditativa Dei, quin sit illius comprehensiva. Secundò, quia plures Theologi apud *P. Soar. lib. 2. de Angel. cap. 17.* opinantur, dari de facto in Angelis speciem quidditativam Dei; & tamen nullus est, qui eis cederet speciem illius comprehensivam, ergo &c. Tertiò, quia plures Theologi censent, posse dari, saltem divinitus, cognitionem quidditativam abstractivam Dei, de qua nos jam in Logica tr. 6. d. 3. à n. 154. quae tamen non sit comprehensiva; ergo similiter dari poterit quidditativa intuitiva, quae etiam non sit comprehensiva, qualis est Visio Beata.

Oppositum tenent aliqui cum *D. Thom. q. 7. de potent. art. 3. ad 5. D. Bonav. in 3. dist. 14. art. 1. q. 3. Alenf. 1. p. q. 7. memb. 1. ad 1. & aliis apud P. Sal. 1. 2. tract. 2. d. 3. sect. 7.* pro quibus. Obijcies 1. Plures Patres apud *P. Gil. tom. 2. tract. 8. cap. 4. num. 4.* negant videri à Beatis quid sit Deus; ergo eisdem negant Visionem Dei quidditativam. Respondeo Sanctos Patres, sicut & *D. Thom. proxime citatos* fuisse de cognitione quidditativa rigorosa, prout coincidit cum comprehensiva, qualis non est Visio Beatorum, ut diximus.

Obijcies 2. Cognitio definitiva, seu quidditativa ex Scot. in 1. dist. 28. q. unica, §. ad primum principale, est notitia distincta definiti secundum omnes